NORAKSTS
Lieta Nr. 142235611
1-1475-12/21

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā, 2012.gada 19.oktobrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese I. Petrovska,

piedaloties iestādes Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes pilnvarotajai pārstāvei Evitai Zvīdrei,

atklātā tiesas sēde izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *L.L.* (*L.L.*) sūdzību par Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes 2011.gada 6.jūlija lēmuma Nr.44 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes 2011.gada 6.jūlija lēmumu Nr.44 (turpmāk – Lēmums) atstāts negrozīts Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes Lidostas „Rīga" 1 kategorijas robežkontroles punkta 2011.gada 6.maijā administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtais sākotnējais lēmums Nr.829-901-Aa046510, ar kuru *L.L.* (*L.L.*) saskaņā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 190.[13]pantu piemērots naudas sods Ls 150 apmērā.

Ar Lēmumu konstatēts, ka Imigrācijas likuma 4.panta pirmās daļas 1. un 2.punkts paredz, ka ārzemnieks ir tiesīgs ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā, ja viņam vienlaikus ir derīgs ceļošanas dokuments un ir derīga vīza, uzturēšanās atļauja, Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja uzturēšanās atļauja Latvijas Republikā, Savienības pilsoņa ģimenes locekļa uzturēšanās atļauja vai - ārzemniekam, kurš ārvalstī saņēmis jaunu ceļošanas dokumentu, - iepriekšējais ceļošanas dokuments ar derīgu uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā.

Saskaņā ar Šengenas robežu kodeksa 5.panta 1.punktu „Trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas nosacījumi" attiecībā uz uzturēšanos, kas nav ilgāka par trim mēnešiem sešu mēnešu laikā, uz trešo valstu valstspiederīgajiem attiecas šādi ieceļošanas noteikumi: viņiem ir derīgs ceļošanas dokuments vai dokumenti, kas dod tiesības šķērsot robežu, viņiem ir derīga vīza, ja tā vajadzīga saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 539/2001 (2001.gada 15.marts), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas, izņemot gadījumus, ja viņiem ir derīga uzturēšanas atļauja, u.c.

Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr.539/2001 noteikumiem Izraēla nav iekļauta to trešo valstu sarakstā, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām. *L.L.* uzrādīja Izraēlas ceļošanas dokumentu, kas nav Izraēlas pilsoņa pase, bet ir Izraēlas pagaidu pase, kura nav derīga ceļošanai uz Šengenas valstu teritoriju bez vīzas. Tādējādi konkrētajā gadījumā persona nav atbrīvota no vīzas prasības, ieceļojot Latvijas Republikā, līdz ar to persona ir pakļauta vīzu režīma prasībām.

L.L. robežkontroles laikā uzrādīja arī Krievijas Federācijas pilsoņa pasi, kas derīga līdz 2012.gada 3.maijam.

Bez vīzas Latvijas Republikā ir tiesīgi ieceļot to valstu pilsoņi, kuru valsts iekļauta Regulas Nr.539/2001 II pielikuma sarakstā. Izraēlas ceļošanas dokuments ((Pasport (PROVISIONAL)) Nr.*/pases numurs/* turētājs nav atbrīvots no vīzas prasības, ieceļojot Latvijas Republikā, līdz ar to *L.L.* ir pakļauts vīzu režīma prasībām.

2001.gada 11.maijā stājās spēkā Latvijas Republikas valdības un Izraēlas Valsts valdības līgums par vīzu režīma atcelšanu pilsoņu pasu turētājiem (parakstīts 2000.gada 8.maijā), kas nosaka, ka katras Līgumslēdzējas Puses pilsoņi, kuriem ir derīgas pilsoņu pases, kas atļauj šķērsot valsts robežas, var ieceļot, izceļot, šķērsot tranzītā un uzturēties otras Līgumslēdzējas Puses valsts teritorijā bez vīzām līdz deviņdesmit (90) dienām. Ņemot vērā, ka *L.L.* nav pastāvīgās Izraēlas pilsoņa pases turētājs, bet ceļošanas dokumenta - Pasport (PROVISIONAL) Nr.*/pases numurs/* turētājs, kas nav derīgs bez vīzas, lai uzturētos Latvijas Republikas teritorijā, viņam bija nepieciešama vīza, lai ieceļotu Latvijas Republikas teritorijā.

Valsts robežsardzes Rīgas pārvalde (turpmāk – Robežsardze) nevar vērtēt, kādu iemeslu dēļ, Vācijā *L.L.* tika atļauts ieceļot un uzturēties ar Izraēlas ceļošanas dokumentu, jo konkrētā gadījumā *L.L.* saukts pie administratīvās atbildības par ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā bez derīgas vīzas vai uzturēšanās atļaujas.

Izvērtējot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, konstatējams, ka ar administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.AA046510, pievienotajiem materiāliem ir pierādīts, ka *L.L.* 2011.gada 6.maijā uzturējies Latvijas Republikas teritorijā bez derīgas vīzas vai uzturēšanās atļaujas

Lēmumā piemērotais sods ir samērīgs un ar Lēmumu nav pārkāptas normatīvo aktu prasības.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, *L.L.* vērsās ar sūdzību Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot to atcelt un paskaidro, ka 1991.gadā *L.L.* ir piešķirta Izraēlas pilsonība, vienlaikus, no 1995.gada, viņš ir arī Krievijas pilsonis. *L.L.* uzskata, ka viņam kā Izraēlas pilsonim ir tiesības Eiropas Savienības valstīs bez vīzas uzturēties līdz 90 dienām.

Ar derīgu Izraēlas dokumentu – pasi *L.L.* ir vairākkārtīgi šķērsojis Eiropas Savienības robežas, par ko liecina Vācijas un Polijas robežsardzes zīmogi *L.L.* pasē.

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2011.gada 5.oktobrī saņemtajā rakstveida paskaidrojumā Robežsardze pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

[4] Uz tiesas sēdi *L.L.* nav ieradies, par savas neierašanās apstākļiem tiesu nav informējis.

Robežsardzes pilnvarotā pārstāve izteica viedokli, ka lietu var skatīt bez *L.L.* klātbūtnes, kā arī sūdzību neatzina, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, kā arī uzklausījusi Robežsardzes pilnvarotās pārstāves viedokli par lietas izskatīšanu bez *L.L.* klātbūtnes, atzīst, ka lietas materiāli ir pietiekoši un lietu var skatīt bez *L.L.* klātbūtnes.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izvērtējot administratīvā procesa dalībnieku izvirzīto argumentu pamatotību kopsakarā ar lietā esošajiem pierādījumiem, atzīst, ka Lēmums ir atstājams negrozīts turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[6] LAPK 289.^{16}panta trešā daļa noteic, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesa, pārbaudot Lēmumā norādīto pamatojumu, atzīst, ka tas ir pareizs un pilnībā pietiekams, tāpēc tiesa uzskata, ka nav nepieciešams izvērstāks motīvu izklāsts. Lietā nav strīda, ka *L.L.* Robežsardzes darbiniekiem uzrādīja derīgu Krievijas pilsoņa pasi Nr.*/pases numurs/* un derīgu Izraēlas ceļošanas dokumentu (Pasport (Provisional)) Nr.*/pases numurs/*, taču *L.L.* nebija vīzas, lai ieceļotu un uzturētos Latvijas Republikā.

Tiesa atzīst, ka Lēmumā ir izdarīti pareizi secinājumi, ka Izraēlas ceļošanas dokumenta (Pasport (Provisional)) turētājam, ieceļojot un uzturoties Latvijas Republikā, ir jābūt arī derīgai vīzai.

Tiesa arī atzīst, ka Lēmumā ir pareizi izvērtēti lietā konstatētie faktiskie apstākļi un iestāde ir pareizi interpretējusi un piemērojusi tiesību normas, tāpēc Lēmuma atcelšanai nav pamata.

[7] Tiesa konstatē, ka likumdevējs jau izdarīja lietderības apsvērumus, paredzot, ka par uzturēšanos Latvijas Republikā bez derīgas vīzas, persona ir saucama pie administratīvās atbildības.

Tādējādi Robežsardzes rīcības brīvība un līdz ar to pienākums veikt lietderības apsvērumus ir ierobežots ar administratīvā soda veida un apmēra noteikšanu.

Saskaņā ar LAPK 190.^{13}pantu par uzturēšanos Latvijas Republikā bez derīgas vīzas (..) izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu līdz 250 latiem.

Saskaņā ar LAPK 32.panta pirmo un otro daļu, sodu par administratīvo pārkāpumu uzliet ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu. Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Tiesa konstatē, ka ar Lēmumu *L.L.* piemērots vidējs, kas tuvāks maksimālajam, sankcijā paredzētais sods – 150 lati.

No Lēmuma neizriet, ka lietā konstatēti apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Tādējādi secināms, ka Robežsardeze, nosakot piemērojamo sodu, nav izvērtējusi LAPK 32.panta otrajā daļā minētos apstākļus, līdz ar to nav izdarīti arī lietderības apsvērumi un konstatēts, vai administratīvā akta mērķis nav sasniedzams ar citiem līdzekļiem, piemēram, uzliekot mazāku naudas sodu vai piemērojot citu soda veidu.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments, izskatot administratīvo pārkāpumu lietas kasācijas kārtībā, ir norādījis, ka izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, gadījumā, ja tiesa secina, ka lietderības apsvērumi nav izdarīti, vai ir izdarīti kļūdaini, tā pati var izdarīt lietderības apsvērumus un lemt par soda mēru. (skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2005.gada 27.septembra spriedumu lietā SKA-0244-05 8. un 9.punktu)

Ievērojot minēto, tiesai pašai ir jāizdara lietderības apsvērumi, lai konstatētu, vai *L.L.* uzliktais sods ir samērīgs un atbilstošs izdarītajam pārkāpumam.

[8] *L.L.* paskaidro, ka nav zinājis, ka, ceļojot tranzītā caur Latviju, nepieciešama Vīza, jo ieceļojis Eiropas Savienībā un uzturējies Vācijā bez vīzas, kā Izraēlas pilsonis, kam ir tiesības 90 dienas gada laikā uzturēties Eiropas Savienībā bez vīzas. *L.L.* arī norāda uz Vācijas izceļošanas zīmogu viņa uzrādītajā Izraēlas pasē.

Saskaņā ar LAPK 289.^{12}panta otrās daļas 4.punktu, tiesa, izskatot sūdzību administratīvā pārkāpuma lietā, ir tiesīga grozīt soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Izvērtējot *L.L.* sūdzībā sniegtos paskaidrojumus kopsakarā ar lietas materiāliem un lietā esošajiem pierādījumiem, tiesa secina, ka *L.L.* nav apzinājies, ka izdara administratīvo pārkāpumu, proti, administratīvais pārkāpums izdarīts aiz neuzmanības, kas tiesas ieskatā konkrētajā gadījumā ir atzīstams par atbildību mīkstinošu apstākli.

No lietā esošā Protokola un 2011.gada 12.maija vēstules, kā arī iestādes rakstveida paskaidrojuma tiesai izriet, ka administratīvā pārkāpuma protokols tika sastādīts bez *L.L.* klātbūtnes, lai viņš nenokavētu savu reisu uz Maskavu (lietas 23.lapa). Minēto apstiprina robežkontroles informācijas meklēšanas sistēmas – eMustangs informācija, no kuras izriet, ka *L.L.* no Latvijas teritorijas izbrauca 2011.gada 5.maijā (lietas 43.lapa).

Līdz ar to tiesai ir pamats atzīt, ka pārkāpuma konstatēšanas brīdī nepastāvēja imigrācijas draudi, jo *L.L.* Latvijas teritoriju atstāja, proti, viņa mērķis bija izceļot no Šengenas valstu teritorijas. Arī no Robežsardzes Rīgas pārvaldes amatpersonas 2011.gada 8.jūnija ziņojuma „Par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumu pārkāpumu" izriet, ka *L.L.* ar savām darbībām nav radījis kaitīgas sekas (lietas 29.lapa).

Tāpat no lietas materiāliem tiesa nekonstatē, ka *L.L.* jau iepriekš būtu bijis sodīts par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumu neievērošanu.

Tiesas ieskatā personas saukšana pie administratīvās atbildības nav pašmērķis. Administratīvais sods saskaņā ar LAPK 22.pantu ir atbildības līdzeklis, kas tiek piemērots, lai personu audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai novērstu turpmāku pārkāpumu izdarīšanu.

Tiesa norāda, ka uzliekot personai administratīvo sodu, katrā gadījumā individuāli ir jāizvērtē gan faktiskie apstākļi, gan personas vaina izdarītajā pārkāpumā.

Ievērojot minēto, ņemot vērā pārkāpuma raksturu, pieteicēja subjektīvo attieksmi, to, ka lietā ir konstatējami atbildību mīkstinoši apstākļi, tiesa atzīst, ka *L.L.* piemērotā naudas soda apmēru ir iespējams grozīt attiecīgās sankcijas ietvaros.

Tiesa uzskata, ka LAPK 22.pantā noteikto administratīvā soda mērķi konkrētajā gadījumā var sasniegt *L.L.* par izdarīto administratīvo pārkāpumu, piemērojot minimālo naudas sodu 5 latu apmērā.

Ievērojot spriedumā minētos apsvērumus, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais Lēmums ir tiesisks, taču piemērotais soda mērs ir nesamērīgs un ir grozāms piemērojamās normas sankcijas ietvaros, nosakot naudas sodu 5 latu apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12]panta otrās daļas 4.punktu, 289.[13]panta trešo daļu un 289.[18]panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

grozīt Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes 2011.gada 6.jūlija lēmumu Nr.44 daļā par piemērotā administratīvā soda apmēru un noteikt, ka par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 190.[13]pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu *L.L.* (*L.L.*) ir piemērojams administratīvais sods – Ls 5 (pieci lati).

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā desmit darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) I.Petrovska

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās rajona tiesas tiesnese I.Petrovska

Rīgā, 2012.gada 19.oktobrī.